

Geme. Archief en Museum HEERLEN	
Rubriek:	4 / — / —
Par:	7 / — / 2.

KUNST EN WETENSCHAP.

Schilderkunst. — HEERLEN. (Van een corr.)
 Door een onzer oud-dorpsgenooten, dhr. **Fr. Leufkens**, te Dülken, zijn in de vitrine van dhr. **Leufkens-Willems**, Geleenstraat, geëxposeerd drie schilderstukken van zijn hand. Een stelt voor eene berkenlaan uit de nabijheid van Roermond; een tweede een boschaanzicht in den nazomer bij Heinsberg en een derde een herfstlandschap.

Bedoelde schilderstukken waren dezen zomer geëxposeerd in het Kaiser Wilhelm Museum te Krefeld. Als men nu weet, dat in zulke museums alleen stukken tentoongesteld worden van schilders, die reeds hunne sporen op 't gebied der schilderkunst verdiend hebben, dan kan men begripen, dat dhr. Leufkens door de Duitschers naar waarde geschat wordt.

Dr. Herbert Reiners, hoogleeraar aan de Universiteit te Bonn schrijft b.v. over het eerstgenoemde product:

„een eenvoudig motief, uit de omgeving van Roermond, waarin door zachte kleuren en goede perspectief de beukenlaan zeer juist weergegeven wordt. Van zijn goed oog en zijn ontwikkeld gevoel van kleurschakeering getuigt naast het mooie groen de prachtige teekening van den weg met zijn licht-violetten schaduw.”

Van de beide andere schilderstukken valt evenveel goeds te vertellen. Meerdere Duitsche bladen schreven met lof over des heeren Leufkens talenten. Te ver zou het ons voeren elk stuk afzonderlijk te bespreken.

Alleen willen wij nog even vermelden, dat deze Hollandsche schilder te zijnen huize te Dülken een kleine galerie heeft ingericht van door hem gemaakte schilderijen en van oorspronkelijke stukken van groote meesters, zoowel oude als moderne.

Naar wij vernemen, zal dhr. Leufkens eerlang zijn schilderstukken ook exposeeren in het museum van Aken. *C. K. 5 Dec. 1908*

Gem. Archief en Museum HEERLEN	
4	
Rubriek:	
Par:	✓

Een 70-jarige 50 jaar schilder

Frans Leufkens van Anstel wordt morgen 70 jaar en herdenkt zijn gouden jubileum als kunst-schilder, gebeurtenissen, waarbij wel een oog-enblik mag worden stilgestaan.

Men zal het den schilder niet aanzien, dat hij er reeds zeven kruisjes op heeft zitten. Het zwer-ven in Gods vrije natuur heeft hem geen kwaad gedaan, hij is er gezond en monter bij gebleven en is nog vlug ter been.

Frans Leufkens v. Anstel werd 12 Mei 1863 te Voerendaal geboren. Reeds jong had hij kunstneigingen zelfs op de schoolbanken, maar eerst op 17-jarigen leeftijd kon hij zijn intrede doen in de Schilder- en Teekenschool te Aken.

Een jaar later kwam hij „in de leer” bij een decoratieschilder, niets bijzonders, vele groote meesters waren dienzelfden weg gegaan.

Op de vaktentoonstelling te Dusseldorf en Dortmund plukte hij lauweren. In Den Haag maakte hij „studies” en zijn talenten kwamen tot rijpheid toen hij zich in Dülken vestigde en in aanraking kwam met schilders van de Dussel-dorfsche Academie.

Dan wordt de lust tot zwerven in hem wak-ker, hij begint te trekken en maakt reizen door Duitschland, België, Zwitserland, Italië, waar zijn „kunnen” tot volle rijpheid komt.

In 1909 kwam de schilder tot rust, ging terug naar zijn heimat en verblijft sindsdien te Heer-len.

Over den schilder Leufkens en zijn werk heb-ben wij herhaaidelijk geschreven.

Leufkens heeft de natuur lief, en is landschap-schilder gebleven, photographie-beelden heeft hij nimmer gegeven. Het aparte in zijn werk is, dat over zijn schilderstukken hangt de morgen en tegen den avond-stemming, dat tot uitdrukking komt in het wazige en nevelachtige. Daaruit is ook te verklaren, dat hij zooveel najaarsstukken heeft geschilderd.

Leufkens is zich zelf gebleven, hij is blijven schilderen in zijn sfeer van voor 1909, de moder-ne schilderkunst heeft op hem geen invloed ge-had.

Leufkens is ook knap in het retoucheeren, vele stukken in de St. Pancratiuskerk te Heerlen zijn er een sprekend bewijs van en prachtig opge-haald heeft hij de staties in de kerk te Schandelen.

Wanneer oude schilderstukken „ontdekt” wor-den, zooals nog onlangs te Bemelen, dan wordt Leufkens geraadpleegd en bijna steeds altijd weet hij copie van ech te onderscheiden.

Wanneer wij dezen levenslustigen man met den tred van een jongeling zien dwalen, dan komt de gedachte op, deze 70-jarige haalt een lange leeftijd. En moge hem dat gegeven zijn in de bes-te welstand.

En wanneer er ooit eens een modern museum in Heerlen komt, dan vertrouwen wij, dat ook uit de collectie van dezen Heerlienschen en Z.-Limburgsche schilder zal geput worden.

Gem. Archief en Museum HEERLEN	
Rubriek:	4
Par.:	☒

LIMBURGERS VOOR DE LENS

Frans Leufkens van Anstel, schilder van de oude school

Woensdag wordt hij vijf en tachtig jaar

Kunstenaar met drang naar het lyrische

HEERLEN, 9 Mei. — Woensdag wordt de nestor onder de Limburgse kunstschilders, Frans Leufkens van Anstel, 85 jaar. Hij werd op 12 Mei 1863 te Voerendaal geboren als zoon van een landgoedbezitter. Van zijn voorvaderen wordt reeds in 1109 in de annalen van de beroemde abdij van Rolduc gewag gemaakt. Verscheidene van zijn familieleden bezitten in de kunstwereld nog een goede naam zoals de bekende beeldhouwer Houtermans en de kunstfotograaf Leufkens. Frans Leufkens van Anstel was, volgens het getuigenis van prof. dr. H. Reiners, 40 jaar geleden een

der twintig beste Limburgse schilders uit die tijd.

Op zeventienjarige leeftijd ging Leufkens over tot het schildershandwerk. Hij studeerde te Aken, Dortmund en Dusseldorf en verbleef daarna enige tijd in Den Haag, waar hij in contact kwam met de Haagse Schildersschool. Hier kon hij zich in zijn kunst verder bekwamen en zijn artistieke zienswijze verdiepen. Pas toen hij zich te Dülken (Dld.) vestigde als kunst- en decoratieschilder kreeg hij gelegenheid zijn talenten te ontplooien. Hij ondernam meermalen studiereizen door Duitsland, België, Zwitserland en Italië. In 1909 keerde hij naar zijn geboortestreek terug en vestigde hij zich te Heerlen.

Zijn speciaal terrein is het landschap; hieraan gaf hij zijn beste werk. Zijn landschappen hebben aantrekkelijke doorgang en diepte met een goede blik voor verfkouze en schakering en een gewetensvolle tekening. Het werk uit zijn Italiaanse tijd verkrijgt daardoor een bijzondere bekoring, omdat de uitbeelding bij alle rijkdom van opzet, niet aan duidelijkheid verliest. In de keuze zijner onderwerpen bemerkt men een drang naar het lyrische. In zijn stukken die over de gehele wereld verspreid zijn en waarvan er een, de burchtruïne van het stamslot van het geslacht Oranje Nassau in Vianden, in het bezit is van H.M. de Koningin, ziet men duidelijk de ontwikkeling, die de schilder doormaakte. Steeds werd hij vrijer in de behandeling van zijn onderwerp, breder in het schilderachtige, kundiger in de tekening.

Toen hij zijn tachtigste verjaardag vierde was ons land in handen van de Duitsers. Wegens het goed Nederlanderschap van de kunstenaar moest dit kroonjaar toen verzwegen blijven. Zijn 85e verjaardag is daarom een reden te meer hem voor het forum te plaatsen. Deze ver-

FRANS LEUFKENS v. AMSTEL.

Vergrijsd, maar nog vitaal.

jaardag is slechts een mijlpaal, want nog immer is Frans Leufkens vitaal, zoals zijn doek „De Weltervijver” dat thans bij de Limburgse Boek- en Kunsthandel geëxposeerd staat, bewijst. Wij zeggen niet teveel als wij de verwachting uitspreken, dat aan zijn groot oeuvre nog menig doek zal worden toegevoegd.

Limburgs Dagblad.

16 April 1953.

Frans Leutkens 90 jaar

De nestor van de Heerlense kunst-schilders, Frans Leufkens-van Anstel wordt op 12 Mei a.s. 90 jaar. De heer Leufkens heeft vooral bekendheid verworven door zijn landschapsschilderijen. Hij heeft de schoonheid van het Limburgse land en vooral van Heerlen en zijn omstreken in tal van doeken bezongen.

*Geest. van K. van
1951. Dec. 11.*

Frans Leufkens van Anstel exposeert

Op aandringen van vele zijner vrienden zal de bijna 92-jarige Heerlense kunstenaar Frans Leufkens v. Anstel een expositie inrichten van eigen werken. Opmerkelijk is het, dat deze kunstschilder op zijn hoge leeftijd nog vrijwel dagelijks het penseel hanteert.

De tentoonstelling wordt ingericht in het St. Pancratiushuis aan de Nobelstraat. De expositie wordt Zaterdag 11 December a.s. te tien uur des morgens geopend zonder enig officieel vertoon. De schilderwerken van Frans Leufkens van Anstel blijven geëxposeerd tot en met Zondag 19 December. Gelegenheid tot bezichtigen bestaat iedere dag van tien uur v.m. tot acht uur n.m.

16

Garret van Limburg
1954. Dec. - 11

Een nestor exposeert

In de periode waarin Heerlen doende is een ruime bekendheid te verwerven waar het betreft het bieden van expositiemogelijkheid aan jonge kunstenaars, is het een opmerkelijkheid, dat een tentoonstelling wordt ingericht van werken, vervaardigd door de bijna 92-jarige Heerlense kunstschilder Frans Leufkens-Van Anstel, die zonder enige restrictie aanspraak mag maken op de ere-naam: nestor der Limburgse kunstenaars.

De in het Pancratiushuis geëxposeerde 55 kunstwerken komen niet slechts voort uit het „vroeger“ van Frans Leufkens, maar ook de jongste jaren van deze bewonderenswaardig vitale kunstschilder zijn op de tentoonstelling vertegenwoordigd.

Ruime bekendheid geniet de grote liefde voor de natuur, welke immer het rijke bezit van Frans Leufkens is geweest en waaraan hij nog steeds op artistieke wijze uitdrukking weet te geven.

Weinig schilderachtige plekjes zijn er in en rond zijn geboorteplaats Voerendaal of in het door hem geliefkoosde Welten, die hij niet in 'n overvloed aan kleuren op het doek heeft gebracht. Ook op zijn reizen door Duitsland, Frankrijk en Italië is de kunstzinnige blik van Frans Leufkens nagenoeg volkomen voorbijgedwaald aan monumentale bouwwerken, maar vond hij pas rust en inspiratie, wanneer hij was in de natuur, op heuveltop of langs bergstroom. Ontelbare kunstwerken — thans over de gehele wereld verspreid — geven een herinnering aan de periode waarin Leufkens in het buitenland een ontwikkeling van zijn talent zocht.

De thans in het Pancratiushuis ingerichte grote expositie zal zowel de bejaarde kunstenaar zelf als diens vele vrienden voldoening verschaffen. Ware het slechts de waardering voor de ondernemingsgeest van Frans Leufkens Van Anstel, welke velen een bezoek doet brengen aan deze expositie.

16
Jacob van Limburg
1934. Dec. - 10

Expositie van Frans Leufkens van Anstel

Tot en met Zondag a.s. zijn in het Pancratiushuis ruim vijftig schilderwerken geëxposeerd van de nestor der Limburgse kunstenaars, de bijna 92-jarige Frans Leufkens Van Anstel. De boeiende landschapsschilderingen, die op deze tentoonstelling in rijke mate aanwezig zijn, hebben in de afgelopen dagen reeds veler bewondering ontvangen. Verwacht mag worden, dat op de laatste twee expositiedagen nog tientallen een bezoek aan het Pancratiushuis zullen brengen om daar kennis te maken (of de kennismaking te vernieuwen) met de artistieke geest van de bejaarde Frans Leufkens, die over een benijdenswaardige ondernemingsdurf beschikt.

72 k
15 mrt. 1956

F. Leufkens van A. in het ziekenhuis

Naar wij vernemen is de heer Frans Leufkens van Anstel, bekend kunstschilder en stichter van de N. V. Zuid-Limburgse Glasmaatschappij te Heerlen, opgenomen in het St.-Jozef-ziekenhuis te Kerkrade. De heer Leufkens is reeds enige tijd ziek. Hij hoopt op 12 mei e.k. 93 jaar te worden. Met deze gezegende leeftijd is hij de oudste mannelijke inwoner van Heerlen.

et P. L. 15 Maart 1956

4

FRANS LEUFKENS VAN ANSTEL - 93 jaar - TE KERKRADE OVERLEDEN

Bijna 93 jaar oud, overleed woensdagmorgen in het St.-Josephziekenhuis te Kerkrade, de heer Frans Leufkens van Anstel uit Heerlen, grondlegger der N.V. Glasmaatschappij en nestor der Limburgse kunstschilders. De heer Leufkens was reeds geruime tijd ziek en door ouderdom verzwakt, zodat zijn overlijden voor familie en bekenden niet geheel onverwachts kwam. Heerlen verliest in hem niet alleen zijn oudste mannelijke inwoner, maar bovendien een alom gezien en achtenswaardig medeburger, die in ontembare levenslust en met vaardig penseel tal van mooie plekjes uit Heerlen en omgeving op het linnen doek vastlegde.

Nestor der Limburgse kunstschilders

Vijf en zeventig jaar lang heeft de thans overledene het penseel gehanteerd. Honderden schilderijen, schetsen en tekeningen vormen zijn kunstrijke nalatenschap. Tot op hoge ouderdom kon men de heer Leufkens al schilderend aantreffen in Welten of in Ubachsberg. Met recht kon hij de nestor der Limburgse kunstschilders worden genoemd.

Frans Leufkens van Anstel werd op 12 mei 1863 te Voerendaal geboren uit een oud landbouwersgeslacht, van oorsprong afkomstig van het oude riddersgoed aan de Anstelbeek te Ker-

krade en in later eeuwen o.m. gevestigd te Schaesberg, Heerlen en sinds 1647 te Voerendaal. Als jongeman trok de thans overledene naar Duitsland, om er in Aken, Oberwinter en Dusseldorp aan verschillende schilderscholen te studeren. Later vestigde hij zich als decoratieschilder in Dülken. Zijn zakelijk inzicht bracht hem rond de eeuwwisseling naar Heerlen, waar de opkomende mijnindustrie tal van kansen bood. Hier werd Frans Leufkens van Anstel een der grondleggers van de huidige N.V. Glasmaatschappij aan de Schaesbergerweg, welk fors bedrijf thans aan plm. 180 personen werk schenkt. Omstreeks 1914 stichtte de heer Leufkens zijn glasbedrijf in een fabriekspand op de Sittarderweg, nabij de Grasbroekerweg. Aanvankelijke moeilijkheden en tegenspoed konden de toekomstige bloei van het bedrijf niet tegenhouden. In 1920 werd de glasfabriek omgezet in een familie-N.V., terwijl een royaal fabriekscmplex verrees aan de Schaesbergerweg.

LEVENSvreugDE

Om zich geheel aan zijn geliefde schilderkunst te wijden, trok de heer Leufkens zich reeds vroegtijdig uit het zakenleven terug, de fabriek bij zijn zoons in veilige handen wetend. In tal van reizen naar België, Duitsland, Zwitserland en vooral Italië verrijkte hij zijn sprankelend gemoed, dat hem ongebetwift tot op hoge leeftijd zijn vitaliteit hielp bewaren. In Rome ontving Paus Pius XI hem tijdens een van zijn reizen in audiëntie. Ontembaar was zijn levensvreugde, welke hij in tal van lyrisch-romantische doeken tot uitdrukking bracht. Op 87-jarige leeftijd wilde hij nog een kunstreis naar Rome ondernemen. Zijn kin-

deren hadden alle overredingskracht nodig, om hem in Heerlen te houden. Zijn laatste levensjaren heeft hij vooral benut, om oud-Heerlen in een reeks schilderijen vast te leggen.

De artistieke kwaliteiten van Frans Leufkens — in eigen omgeving wel eens miskend — worden zeer waaraderend beschreven in een boekje van prof. dr. Herbert Reiners, destijds hoogleraar in de kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Bonn, wiens boekje bij gelegenheid van Leufkens' zeventigste verjaardag door Gerard Lemmens werd vertaald en met achttien reproducties werd verlucht.

Behalve schilder was Frans Leufkens een hartstochtelijk verzamelaar van antieke schilderstukken, met een duidelijke voorliefde voor de Italiaanse meesters. In zijn woning aan de Vlotstraat te Heerlen kan men deze bewonderen.

Met Frans Leufkens is een groot Heerlienaar heengegaan. De teraardebestelling, om 10 uur, voorafgegaan door een plechtige uitvaartdienst in de kerk van de H. Moeder Anna, op het Bekkerveld te Heerlen, vindt zaterdag a.s. plaats op de Alg. Begraafplaats in de Akerstraat.

15 maart 1976

Nestor van Heerlense schilders

Fr. Leufkens van Anstel te Kerkrade overleden

HEERLEN, 14 maart (Eigen red.) — In de nacht van dinsdag op woensdag overleed in het ziekenhuis te Kerkrade de nestor van de Heerlense kunst-schilders, Frans Leufkens van Anstel. Hij zou op 12 mei a.s. 93 jaar zijn geworden. Met hem ging tevens de oudste mannelijke inwoner van Heerlen heen. De heer Leufkens werd als zoon van een landgoedbezitter op 12 mei 1863 te Voerendaal geboren. Reeds vroeg ontwikkelde zich in hem een kunstzinnige begaafdheid en hij was amper 17 jaar, toen hij op de schilder- en tekenschool te Aken zijn eerste lessen in de nobele kunst ontving. Doch al spoedig voelde hij meer voor de directe praktijk die hij bij een gevestigd decoratieschilder ging opdoen.

„Zanger” voor het Limburgse land

Leufkens slaagde er in zelf spoedig naam te krijgen en de eerste opdrachten bleven niet uit. Hij werd zelfs aldaar bekroond op vaktentoonstellingen in Dortmund en Düsseldorf. Van grote invloed op zijn latere artistieke loopbaan was zijn contact met de Haagse schilderschool. Hij vestigde zich in de eerste jaren van volkomen zelfstandigheid te Dülken, waar hij ten nauwste samenwerkte met de bekende artiest Jacob Reiners. In 1909 kwam Leufkens van Anstel naar Heerlen, waar hij zich voor de rest van zijn werkzaam leven metterwoon vestigde. Doch hij was teveel zwerver om niet tenminste eens per jaar een studiereis te maken naar de landen, waar de kunst sedert eeuwen hoogtij viert.

Leufkens bleef op de eerste plaats echter steeds een Limburger in hart en nieren. Hij bezong steeds weer opnieuw in zijn talloze doeken het Limburgse land in al zijn schakeringen. Er is nauwelijks een schilderachtig plekje in het zuiden van deze provincie aan te wijzen, dat Leufkens al niet minstens eenmaal heeft vereeuwigd met zijn gevoelig penseel.

Voor al in de latere jaren, toen de schilderkunst een grote vernieuwing onderging, bleef de bejaarde kunstenaar kritiek niet gespaard. Hij ging echter tot in zijn diepste levensavond door volgens de eenmaal getrokken lijn zijn visie aan 't doek toe te vertrouwen.

Zijn landschappen zullen blijven spreken van een bijna onbegrensde liefde van een rechtschapen, eerlijk man voor zijn geboorteland en voor de natuur in het algemeen. Vele van zijn werken zullen tot in lengte van dagen een waardevolle herinnering aan hem blijven betekenen.

De plechtige uitvaart van Frans Leufkens vindt plaats zaterdag a.s. om 10 uur in de St. Annakerk te Heerlen.

Fr. Leufkens van Anstel

R. D.
19 Maart 1956

Uitvaart Frans Leufkens

HEERLEN, 18 maart (eig. red.). — Zaterdagmorgen had te Heerlen in alle eenvoud de uitvaart plaats van de bekende nestor van de Heerlense kunstschilders, Frans Leufkens van Anstel. Zijn uitvaart was even eenvoudig als de ontslapene tijdens zijn leven zelf steeds is geweest. Om 10 uur droeg pastoor V. Kellenaers met assistentie in de St. Annakerk de plechtige H. Mis van Requiem op.

Deze werd bijgewoond door burgemeester M. van Grunsvan en oud-deken de Hesselle van Kerkrade en voorts door vele Heerlenaren, vooral van de oudere generatie, alsook door vele anderen die van elders waren gekomen om de heer Leufkens de laatste eer te bewijzen. Een stoet van vrienden begeleidde hem nadien naar zijn laatste rustplaats op de Algemene Begraafplaats aan de Akerstraat, waar kapelaan A. Houben de absoute verzichtte.

Frans Leufkens van Anstel 70 jaar schilder

Twaalf Mei viert hij in Heerlen zijn acht
en tachtigste verjaardag in goede
gezondheid

„Goed schilderen?”
Eerst goed
tekenen!”

FRANS LEUFKENS
...acht en tachtig jaar...

HEERLEN. — 12 Mei wordt Frans Leufkens van Anstel acht en tachtig jaar. Hij zal dan zeventig jaar lang het schone der wereld op het linnen hebben gepenseeld. Dat feit mag niet onopgemerkt voorbijgaan. Daarom zijn wij de schilder eens gaan opzoeken. In zijn woning aan de Vlotlaan vonden wij geen oude, afgeleefde man. Vanover de brilleglazen staarden ons twee sprankelende jonge ogen tegen. Het haar is grijzend, maar niet grijs. Toen hij zeventig jaar werd, ging hij nog trots op een zwarte haardos. „De mens is zo oud of zo jong als hij zich voelt” zegt de schilder ons. „Ik voel me nog helemaal niet oud. Ik houd van het leven. Ik houd vooral van het schilderen, dat een mensleven lang mijn hart heeft gehad.”

Frans Leufkens van Anstel werd 12 Mei 1883 geboren te Voerendaal. Zijn vader Nicolaas was een algemeen geacht landgoedbezitter. Zijn geslacht kan er prat op gaan te behoren tot een der oudste geslachten van ons gewest. De annalen van Rolduc's roemrijke kloosterabdij maken er reeds gewag van in het jaar 1109. Het stambezit van het geslacht is het aloude ridderschild aan de Anstelbeek onder Kerkrade.

De moeder van de schilder was Agnes Camps, ook een Limburgse in hart en nieren, die haar jonge zoon omringde met haar liefde en toewijding, terwijl de vader hem koesterde in een bijzondere genegenheid, omdat al vroeg de eerste tekenen van een kunstvolle begaafdheid zich openbaarden.

Op de lagere school vervaardigde

meer praktische leer te komen bij een bekwaam decoratieschilder. Al spoedig bracht hij het „tot zo'n meesterschap” — de woorden zijn van professor doctor Herbert Reiners — „dat hij, zelfstandig, door eerste Duitse en Nederlandse kringen met opdrachten werd bedacht.”

Ook publieke erkenningen bleven niet uit. Hij verwierf bekroningen op de Vak- en Kunst-tentoonstellingen in de kunststad Düsseldorf en in Dortmund. Later toog Leufkens naar Den Haag, waar hij in nauw contact kwam met de groten van de toen bloeiende Haagse Schildersschool. Hier vermocht hij zich verder in zijn kunst te bekwaamen en zijn artistieke zienswijze te verdiepen.

Pas toen hij zich nadien in Dülken vestigde, vond hij de lang verbeide gelegenheid zijn schilder talenten tot volle ontwikkeling te brengen in zijn eigen geaardheid. Hij kwam in aanraking met vermaarde Duitse schilders: zo werd Jacob Reiners een zijner beste kunstvrienden. Als erfgoed van de oude en vermaarde Düsseldorf School leerde Leufkens bij hem vooral en voor alles de juiste tekening en maakte hij zich de zuivere en vaste verhouding tot de natuur eigen. Tevergeefs probeerde men hem in die jaren te bewegen Duitser te worden.

In veelvuldige kunstreizen, welke hij meermalen door Duitsland, België, Zwitserland en Italië ondernam, bracht hij zijn kunst en zijn kunnen tot volle rijpheid. „Toen hij in 1909” — aldus professor doctor Reiners — „weer terugkeerde naar zijn geboortestreek en sindsdien, behoudens zijn vrijwel telkenjare ondernomen kunstreizen te Heerlen verbleef, was zijn toem gevestigd.”

„Vorig jaar” voegt de schilder hier aan toen „heb ik nog een reis naar Rome willen maken. Maar de kinderen vonden, dat het nu zo langzamerhand welletjes was. Om aan hun grote bezorgdheid tegemoet te komen, ben ik, zij het ook met een bloedend hart, maar thuis gebleven, ofschoon de reis mij zeker geen bezwaren zou hebben opgeleverd.”

Hij wil ook nog wel praten over „zijn” kunst. Nog altijd zoekt hij de schone natuur op, om zijn artistieke drang uit te leven. „Mijn lievelings-thema was en is” zegt Leufkens „de morgenstemming, wanneer het wonder van de dag zich nog verbergt achter de wazige sluiers van de nieuwe dag”. Daarom was hij steeds vroeg uit de veren en wanneer straks de jonge zomer groeien gaat en tot volle bloei komt, zal hij er weer vroeg op uittrekken, om op zijn geliefde plaatsen achter Welten, bij Ubachsberg, bij Schin op Geule, op de hem eigen wijze de luister te bezingen van het ontwakende Limburgse heuvelland.

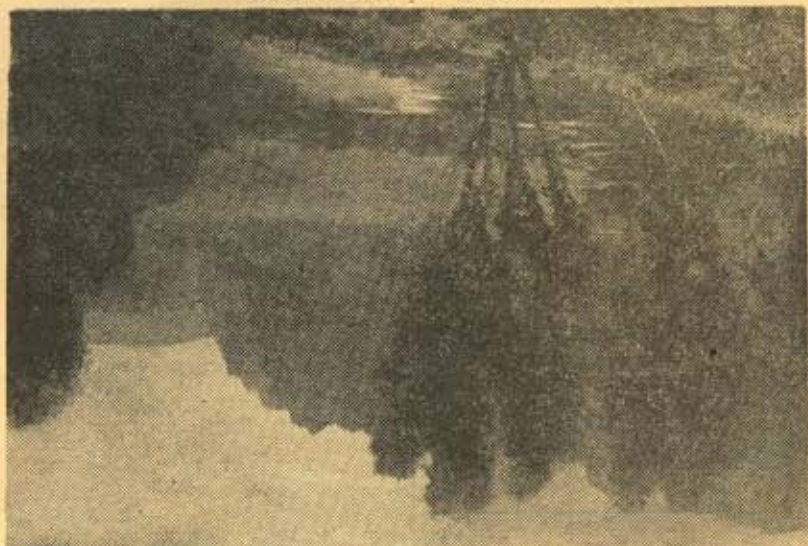
NOG VOL PLANNEN

Deze merkwaardige man, die reeds achttien jaar geleden de leeftijd der sterken bereikte, zit nog vol plannen. Zo maakt hij thans studies van oud-

Gem. Archief en Museum HEERLEN	
Rubriek:	4
Par.	[Handwritten initials]

Gazet van Limburg.

28 april 1951.

In dat boekje lezen wij, dat Leukens op 17-jarige leeftijd zijn merkwaardige loopbaan begon op de Schilder- en Tekenschool van Aken, waar hij een der beste leerlingen, slechts een jaar verbleef, om in de

GESTADIGE GROEI

Deze grote deskundige beschreef Leukens's leven en werk in een boekje, dat van zeer grote waardering geniet voor deze eenvoudige mens. Het werd, bij gelegenheid van Leukens's zeventigste verjaardag door Gerard Lemmens vertaald en met achtten foto's van schilderijen, die Leukens's penseelde, verlicht.

70 jaar schied is, zal men hem niet alleen laten staan, zoals wel eens is gebeurd. Men zal deze vitale mens de cijns van zijn dankbaarheid moeten betalen in een vorm, die tegemoet komt aan de wensen en verlangens van zijn liefdevol hart.

Wij wensen — en kunnen dat doen ten aanzien van deze vitale man — van Anstel nog vele vruchtbare jaren toe. Wij wensen vooral, dat het hem nog gelukken mag oud-Heerlen in beeld te brengen in die sfeer, welke hem zo goed ligt en welke de sfeer is van dat oude, romantische dorp, waaruit Neerlands grootste mijnstad groeide.

Maar hij is niet bereid over eigen leven te praten. Hij komt telkens op hetzelfde terug: „Leest u maar wat prof. dr. Herbert Reiter, de grote Duitse kunstkenner, hoogleraar destijds in de kunstgeschiedenis aan de universiteit van Bonn heeft geschreven.“

Maar hij is niet bereid over eigen leven te praten. Hij komt telkens op hetzelfde terug: „Leest u maar wat prof. dr. Herbert Reiter, de grote Duitse kunstkenner, hoogleraar destijds in de kunstgeschiedenis aan de universiteit van Bonn heeft geschreven.“

Maar hij is niet bereid over eigen leven te praten. Hij komt telkens op hetzelfde terug: „Leest u maar wat prof. dr. Herbert Reiter, de grote Duitse kunstkenner, hoogleraar destijds in de kunstgeschiedenis aan de universiteit van Bonn heeft geschreven.“

Maar hij is niet bereid over eigen leven te praten. Hij komt telkens op hetzelfde terug: „Leest u maar wat prof. dr. Herbert Reiter, de grote Duitse kunstkenner, hoogleraar destijds in de kunstgeschiedenis aan de universiteit van Bonn heeft geschreven.“

Maar hij is niet bereid over eigen leven te praten. Hij komt telkens op hetzelfde terug: „Leest u maar wat prof. dr. Herbert Reiter, de grote Duitse kunstkenner, hoogleraar destijds in de kunstgeschiedenis aan de universiteit van Bonn heeft geschreven.“

Maar hij is niet bereid over eigen leven te praten. Hij komt telkens op hetzelfde terug: „Leest u maar wat prof. dr. Herbert Reiter, de grote Duitse kunstkenner, hoogleraar destijds in de kunstgeschiedenis aan de universiteit van Bonn heeft geschreven.“

NOG VOL PLANNEN

Deze merkwaardige man, die reeds achttien jaar geleden de leeftijd der sterken bereikte, zit nog vol plannen. Zo maakt hij thans studies van oud-Heerlen. Hij is voornemens de meest-romantische plekken van dat oude Heerlen op het doek te brengen. „De mensen hebben dat zo graag“, zegt hij. Hij heeft zijn opvatting over de „modernen“, „Ze mag niet in de kraak, bang als Leukens is, dat men hem verkeerd zal begrijpen. Hij zegt wel: „Goed schilderen? Prachtig! Maar dan eerst goed tekenen!“

Zijn geest bleef fris, de handen welgeren geen dienst. Deze man, die de Heerlense glastabriel stichtte en door zijn zoons zag uitbouwen, vindt nochtans het mooiste van zijn leven, dat hij schilderen leerde, en schil-deren kan. Nog altijd is dit zijn lust en zijn leven. „Het schilderen houdt mij fris“, bekent hij.

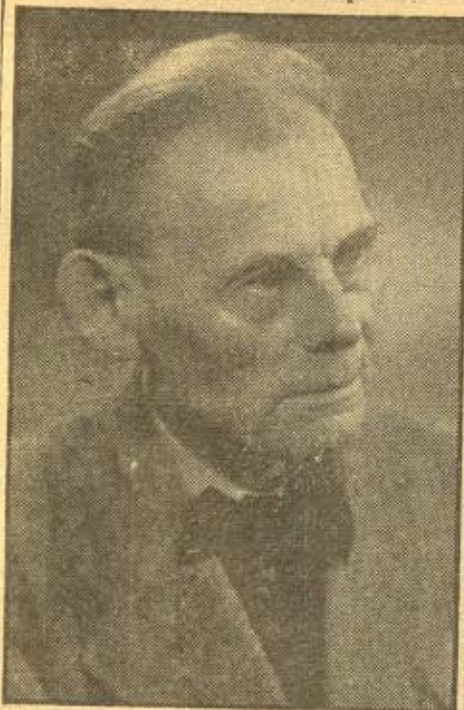
Heerlen en de Mijnsreeck kunnen thans zijn werk bewonderen in de raadzaal van het monumentale stad-huis. Het kreeg hier op de tentoonstelling der amateurs, een ere-plaats. Zijn werk is voor de „amateurs“ een stralend voorbeeld en waarlijk niet alleen voor amateurs.

Straks wanneer hij 88 jaar wordt en alleen voor amateurs.

Limburgs Dagblad
1951
2 Mei

Frans Leufkens van Anstel wordt vandaag 88 jaar

Maar één grote liefde:
het landschap

Zijn grote liefde is en blijft het landschap. Mens, daar zit pas leven in. Als hij straks naar de jubileum-tentoonstelling gaat kijken, doet hij dat vooral in de hoop daar een paar goede landschappen aan te treffen.

Leufkens is zo oud niet of hij heeft nog één grote wensdroom: een permanent tentoonstellingsgebouw in Heerlen. Hij zou er al onmiddellijk een deel van de wanden kunnen aankleden met de fraaie verzameling oude meesters die hij in zijn bezit heeft en waarmee hij in zijn eigen huis eigenlijk niet goed raad weet. Men behoeft daar slechts om zich heen te kijken om dit te begrijpen. De kamerwanden laten slechts hier en daar nog een stukje van het behang zien. De rest gaat schuil achter schilderijen van allerlei grootte. Frans Leufkens is er van overtuigd, dat er zeer waardevolle bij zijn. Dat er geen moderne kunst bij hangt, komt vermoedelijk vanwege de hekel, welke de bejaarde kunstenaar aan „dit soort dingen” heeft. Hij heeft zelf slechts eenmaal geprobeerd „modern” te schilderen, doch schrok toen zó van zijn eigen maaksel, dat hij het weer gauw heeft uitgevaagd.

Frans Leufkens van Anstel is er niet op gebrand, dat men hem Zaterdag in de bloemetjes zou gaan zetten, doch wij maken ons sterk, dat Heerlen de verjaardag van een zijner markantste figuren niet zonder meer zal laten voorbijgaan.

HEERLEN, 11 Mei. — (Eigen red.) — „Als straks het weer nog wat beter wordt ga ik weer schilderen. Verre reizen maken kan ik niet meer, maar schilderen gaat nog best.” Frans Leufkens van Anstel, die de Kunst al zo lang gediend heeft, dat hij zich niet eens meer kan herinneren, wanneer hij met schilderen begonnen is, is nu wel oud, maar hij gelooft niet aan de mogelijkheid van een werk-stop voor iemand die zijn hele leven lang gewerkt heeft, vooral niet wanneer men zulk een poëtisch beroep heeft gekozen als het zijne. De nestor van de Heerlense schilders wordt Zaterdag 12 Mei 88 jaar. Hij heeft Heerlen al vele malen ten voete uit op het doek gezet, maar ziet nog steeds nieuwe mogelijkheden tot uitbeelding en daarom wil hij straks nog eens naar Welten trekken met zijn schilders-attributen. Zijn devies was het steeds, dat men de natuur moet schilderen naar de natuur en hij is van mening, dat deze zelfde regel geldt voor alle schilderkunst. Daarom moet hij van het modernisme in de kunst niets hebben. „Geef mij maar de oude degelijke stijl”, zegt de oude Frans.

Het heeft hem goed gedaan, dat het gemeentebestuur hem op zijn levensavond de kans heeft gegeven met een collectie uit zijn werken in het gemeentehuis te exposeren en dan nog wel in de raadszaal! Hij heeft zich nog best thuis gevoeld te midden van de hem omringende nieuwkomers in de kunst. Ja, die tentoonstelling van amateur-werken was ongetwijfeld interessant en er waren een paar doeken bij die voor de makers ervan een belofte voor de toekomst inhielden. Maar er was van de andere kant nog te veel copie ge-exposeerd. Frans Leufkens kan daar bezwaarlijk een voorstander van zijn. Persoonlijk had hij het werk van Vaessen en Moldertje mee van het beste gevonden.